

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Afanas Marin în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020, în cauza penală privind-l pe

*Nahaba Vladimir XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

1. instanța de fond: 27.04.2018-18.03.2020;

2. instanța de apel: 04.08.2020-21.10.2020;

3. instanța de recurs: 23.12.2020-19.05.2021.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 martie 2020, Nahaba Vladimir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Nahaba Vladimir pe o perioadă de probațiune de 5 ani.

S-a dispus respingerea solicitării procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului a sumei de 320 lei pentru efectuarea expertizei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la data de 08.02.2018, aproximativ la ora 14:20, cet. Nahaba Vladimir, aflându-se la terasa barului „Zootehnica Micăuți”, amplasat pe str. Sf. Andrei 18A, mun. Chișinău, având un comportament agresiv și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, încălcând grosolan prin acțiunile sale intenționate ordinea publică din intenții huliganice, fără careva motiv, i-a aplicat cet. Cebotari Anatolie, multiple lovituri cu un obiect ascuțit-înțepător, asemănător cu un cuțit, peste diferite părți ale capului și gâtului, ca rezultat cauzându-i conform raportului de expertiza judiciară nr.

201802D0424 din 07 martie 2018, plăgi tăiate la nivelul capului și feței, plăgi tăiate la nivelul gâtului posterior, care au putut fi cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect tăietor, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară, după ce a părăsit locul comiterii infracțiunii.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Nahaba Vladimir a comis infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (3) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Nahaba Vladimir recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei, suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare.

În motivarea cerințelor sale, procurorul a indicat că, pedeapsa aplicată de către instanța de judecată în privința inculpatului nu corespunde gravității infracțiunii săvârșite, dar și personalității lui. Pedeapsa prea ușoară, care a fost aplicată inculpatului, va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție;

La fel, a menționat că, instanța de judecată nu a adus careva argumente plauzibile cu privire la oportunitatea aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa fiind una prea blândă și care inevitabil va duce la neglijarea scopului legii penale prevăzut de art. 61 Cod penal, și anume restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020, a fost admis apelul declarat, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Nahaba Vladimir recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal i se aplică pedeapsa cu închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei se trec în contul statului, eliberându-l de la plata acestor cheltuieli pe inculpatul Nahaba Vladimir XXXXX în temeiul art. 229 alin. (3) Cod procedură penală.

În rest, sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 18 martie 2020, se menține.

4.1. În motivarea deciziei sale, instanța de apel a indicat că, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și

concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, instanța de fond a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Nahaba Vladimir încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 287 alin. (3) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței Judecătoreiei Chișinău, sediul Buiucani din 18 martie 2020 a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat, în partea individualizării pedepsei penale și a cheltuielilor de judecată, verificând legalitatea și temeinicia soluției instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Nahaba Vladimir, instanța de apel a constatat că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal raportat la prevederile art. 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Nahaba Vladimir cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, iar în conformitate cu art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „gravă”.

La fel, s-a conchis că inculpatul anterior a fost judecat, și anume prin sentința Judecătoreiei Chișinău, sediul Central din 10 noiembrie 2017 inculpatul Nahaba Vladimir a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de apel a reținut că, prima instanță și-a motivat soluția referitor la aplicarea pedepsei și modalitatea de executare a acesteia în baza unor circumstanțe generale, fără a fi supuse aprecierii datelor ce caracterizează personalitatea inculpatului și fără a fi invocate acele circumstanțe ale cauzei sau trăsături ale inculpatului, în baza cărora instanța de fond a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa sub formă de închisoare.

Reieșind din criteriile generale privind individualizarea pedepsei penale și raportându-le la circumstanțele cauzei penale și la personalitatea inculpatului, instanța de apel a conchis asupra aplicării inculpatului Nahaba Vladimir, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, a unei pedepse penale sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În ceea ce privește individualizarea pedepsei, sub aspectul executării acesteia, instanța de apel făcând trimitere la datele ce caracterizează personalitatea inculpatului, nu a stabilit nici un temei de a menține soluția instanței de fond privind suspendarea condiționată a executării pedepsei, așa cum inculpatul anterior a fost atras la răspundere penală, însă ultimul nu a făcut careva concluzii, nu s-a corectat și a continuat să manifeste un comportament care intră în sfera ilicitului penal, prin acțiunile sale a comis cu intenție o infracțiune gravă.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, la individualizarea pedepsei penale, sub aspectul modalității de executare a acesteia, instanța de fond nu a apreciat acele circumstanțe ce țin de faptul că anterior inculpatul a fost atras la răspundere penală, pedepsele penale aplicate anterior s-au dovedit a fi ineficiente, deoarece ultimul nu a pășit pe calea corectării și reintegrării în societate, respectiv, concluziile despre posibilitatea corectării inculpatului și atingerea scopului pedepsei penale, fără izolarea acestuia de societate, nu are nici un suport temeinic.

Cu referire la argumentele instanței de fond în partea ce ține de faptul că inculpatul are probleme de sănătate și a fost deținut în stare de arest o perioadă de timp, instanța de apel a precizat că, prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal, aceste circumstanțe nu pot justifica alegerea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, deoarece prin prisma acestor caracteristici nu poate fi constatat faptul că scopul pedepsei penale – corectarea și resocializarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia este posibilă în condițiile aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Tot în acest context și cu referire la circumstanțele invocate de către apărare, instanța de apel a explicat că, problemele de sănătate ale inculpatului nu sunt de natură să împiedice la executarea pedepsei sub formă de închisoare în regim real, iar perioada în care inculpatul a fost deținut în stare de arest preventiv, urmează a fi inclusă în termenul de executare a pedepsei stabilită pentru comiterea infracțiunii incriminate.

În ceea ce privește chestiunea referitor la cheltuielile de judecată, s-a reținut că prin cererea de apel formulată de acuzatorul de stat împotriva sentinței instanței de fond s-a solicitat de a fi încasat din contul inculpatului Nahaba Vladimir în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 320, suportate în legătură cu efectuarea expertizei judiciare.

Prin urmare, s-a stabilit că solicitarea acuzatorului de stat este întemeiată, încadrându-se în prevederile alin. (1) art. 229 Cod de procedură penală, care prevede că cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sînt trecute în contul statului.

Mai mult ca atât, instanța de apel a notat că, cheltuielile de judecată în prezenta cauză penală au fost suportate în legătură cu efectuarea raportului de expertiză

judiciară din 07.03.2018, iar prin Legea RM nr. 316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018 „pentru modificarea și completarea unor acte legislative” la articolul 143, alineatul (2) Cod procedură penală care prevedea că „plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat” a fost abrogat, iar cu referire la prevederile art. 227, 229 alin. (1) Cod procedură penală, se atestă că aceste cheltuieli urmează a fi încasate de la inculpat.

În contextul vizat s-a constatat incidența situației reglementată de art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, anume de a dispune eliberarea inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare, așa cum în cadrul ședinței de judecată a fost stabilit faptul că inculpatul este insolubil, iar suportarea acestor cheltuieli în mărime de 320 lei, care de altfel este pusă în sarcina inculpatului potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, ar putea influența substanțial asupra situației materiale a inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Afanas Marin în numele inculpatului, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În susținerea celor solicitate, apărătorul subliniază că, deși formal decizia instanței de apel este corectă din punct de vedere legal, aceasta nu poate fi justă în raport cu circumstanțele cauzei și având în vedere personalitatea inculpatului, or, ultimul se află în imposibilitate din punct de vedere medical de a executa pedeapsa cu închisoarea.

La fel, recurentul susține că instanța de apel nu a luat în considerare toate circumstanțele și motivele expuse de apărător, expunându-se asupra acestora superficial, fapt ce a condus la adoptarea unei decizii neîntemeiate, stabilind inculpatului o pedeapsă prea aspră.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Din textul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte.

Subsecvent, Colegiul penal stabilește că, din conținutul recursului ordinar declarat se conchide că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă la judecarea cauzei, în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Lecturând textul recursului de pe rol, se atestă că decizia instanței ierarhic inferioare se contestă doar în latura stabilirii pedepsei.

Astfel, Colegiul penal subliniază că instanța de apel a realizat o justă apreciere a circumstanțelor ce influențează într-o măsură sau alta individualizarea pedepsei penale, iar decizia adoptată pe caz este legală, întemeiată și argumentată, luându-se în considerare prevederile legale ce reglementează acest aspect.

La fel, Colegiul penal relevă că, argumentele recurentului privind stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, sunt nefondate, or, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Astfel, instanța de recurs reține că, instanța de apel a dat deplină eficiență prevederilor art. 61 și 75 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite care se atribuie la categoria infracțiunilor grave, de motivul inculpatului, de persoana acestuia, corect a conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate pe un termen de 4 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal reamintește că, stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea

infracțiunii săvârșite și cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

De asemenea, Colegiul penal indică că, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Instanța de recurs ordinar reține că, solicitarea recurentului privind aplicarea unei pedepse neprivative de libertate prin menținerea sentinței declarate de către instanța de fond, solicitare care de fapt nici nu a fost motivată indicând doar dezacordul cu pedeapsa stabilită, or, simplul motiv că recurentul nu este de acord cu pedeapsa stabilită, considerând-o prea aspră, nu poate servi ca circumstanță pentru aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse neprivative în temeiul art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv, întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult decât atât, apărătorul își întemeiază recursul pe argumentul precum că inculpatul se află în imposibilitate din punct de vedere medical de a executa pedeapsa cu închisoarea, or, acest argument a fost pe larg dezbătut de către instanța de apel, care a indicat că „(...) *problemele de sănătate ale inculpatului nu sunt de natură să împiedice la executarea pedepsei sub formă de închisoare în regim real (...)*” motivare pe care instanța de recurs o însușește în totalitate și reluarea căreia nu se impune.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor invocate și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs

acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO (vezi hotărârea *Albert c. România*).

În concluzie, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Mai mult decât atât, după cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul penal constată că, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la pronunțarea deciziei recurate, or, în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar conchide că, nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, deci nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, pedeapsa stabilită inculpatului fiind aplicată de către instanța de apel în conformitate cu legea și în limitele acesteia, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Afanas Marin în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2020, în cauza penală privindu-l pe *Nahaba Vladimir XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **25 iunie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan